

lig til en ſaadan Lov, iſølge hvilken Skolevæſenet i Virkeligheden kan ventes forbedret; derom have vi ſlet ingen Forſikring, ligesom det jo og er uviſt, om den nærværende Kultusminiſter vedbliver ret længe ſom ſaadan. Denne Sag ſtiller ſig da for mig paa ſamme Maade ſom lignende vigtige Sager (Hør!), ſ. Ex. Sagerne om Fæſtevæſenets Afløsning, om den nye Communallov o. ſ. fr. Paa ſamme Punkt ſtiller denne Sag ſig her ved dette mit Forſlag. Hvad der nu er gjort til en Forberedelse her i Thinget juſt ved diſſe Sager, mener jeg ogsaa maa ſtee til en Forberedelse med denne Sag. At denne Forberedelse ſkeer ved, at Thinget, hvad man kan forvente, ſkjænker Forſlaget en nøiere Overveieſe, anſeer jeg for ſærdeles uſſkeligt; thi vi maae erkende, at denne Sag er en af dem, ſom der har været megen offentlig Tale om, ja, det var endog allerførſt i Stændertidenden, at denne Sag kom paa Baue; der er ſenere freſvet og talt og gjort Meget i den Retning. Jeg venter derfor af Folkets Deputerede, at de, i Betragtning af dens Vigtighed, ville ſkjænke denne Sag en alvorlig Overveieſe, og at det ikke gaaer, ſom for 2 Aar ſiden med et andet Forſlag af mig i ſamme Sag, at jeg nød den ſtore Gæde at være den Gneſte, der værdigede Sagen den Dpmærksomhed at lukke ſin Mund op derom; man lod Sagen dengang falde bort, uden at ſkjænke den mindſte Opmærksomhed for eller imod dens Fremme. Om jeg nu idag ſkal nyde den dobbelte Gæde, at være den Gneſte, der taler for Forſlagets Fremme til at nyde Behandling, maa Udſaldet viſe. Her er i dette Udkaſt ikke Tale om, hvad man kalder en Hovedreform, men kun Tale om en Hjælp til Anordningen af 29de Juli 1814, for at bringe i Udſørelſe, hvad der ved denne paa mangfoldige Steder endnu ikke er ſteet; her er kun Tale om en midlertidig Afhjælpning af de meeft paaatrængende Mangler, der findes ved Skolevæſenet for Liden paa mange Steder i Landet, og ſom ved en Lov, ſom dette Udkaſt, virkelig, efter min Formening, kunde blive afhjulpne til Skolevæſenets ſande Forbedring, og ikke blot til Forbedring i Lønningsforholdene for Skolelærerne, men ogsaa til virkelig Fremgang i Underviis-

ningen, ſom er Hovedſagen, og navnlig hvad jeg antager for Hovedſagen: det er Fortſættelſen af Skoleunderviisningen ud over Conſtirmationsalderen. Mit Forſlag er praktiſk; thi jeg har ſelv praktiſeret eller gjennelevet den ſtørſte Deel af mit Skolelærerliv under den Forbedring baade i Indtægt og i Underviisningen, ſom her foreſlaaes almindeliggjort, og der er Andre foruden mig, der ligeledes have praktiſeret det; men Hovedmanglen i denne Henſeende var for os, ſom den endnu er for alle Skolelærere, at der hidtil har manglet et Lovbud, der paabyder og ordner denne Til lægsunderviisning, ſom behøves, for at Folkets conſtirmerede Ungdom kunde beſtemt og ordentlig faae begyndt at deeltage deri, og, naar de Aldre ſom de Yngre da af Erfaring mærke, hvilke herlige Frugter en ſaadan Tillægsunderviisning bærer, da vil det gaae af ſig ſelv. Folk gjøre ikke Begyndelſen med Sligt af ſig ſelv, det maa bevirkes ved Loven, det maa gjøres til en almindelig Fordring af Skolelærerne, for hvis Opfyldelſe de betales paſſende af dem, der nyde Gavn deraf, da førſt vil der komme Frugt derudaf, og alle Vedkommende faae da den Erfaring og Mening, at dette er en herlig Sag, ſom bør og ſkal ſtee. Det er viſt, ſom vi Alle vide, at Skoleanordningen af 29de Juli 1814 har baaret gode og herlige Frugter i Danmark overalt, hvor man har opfyldt dens Fordringer; nu er den Tid kommen, da den virkelig trænger til at udvides, for at kunne udſtrække ſine Virkninger paa de Unge ud over Conſtirmationsalderen, for ogsaa at bære Frugter, ikke blot for Born, men ogsaa for de mere Borne; thi, ſom end dette ogsaa er ſteet, er Maalet ikke naaet. Det er det, mit Forſlag iſær gaaer ud paa, og at give en Veiledning, for at dette kan opnaaes. Jeg ſkal ikke her indlade mig paa at gaae ind paa Enkelthederne i ſaa Henſeende, men, naar Sagen kommer til Behandling, vil Stedet jo være der til at drøfte og gjenne-gaae denne høiſt vigtige Sag, forſaaavidt man her i Thinget maatte have nogen Interelſe for Sagens Fremme. Ved hvilke Midler, andre end de, jeg har foreſlaaet, at Skolevæſenets Forbedring maafſkee bedre kan ſtee, vil jo beſt kunne drøſtes ved de følgende Behandlinger.